

Reactie op Internet-consultatie wetsvoorstel implementatie richtlijn productaansprakelijkheid

Prof. dr. M.B.M. Loos (Universiteit van Amsterdam)

In 'Productaansprakelijkheid in het digitale tijdperk. De Richtlijn productaansprakelijkheid bij de tijd gebracht', *Nederlands tijdschrift voor Europees Recht* 2023/1-2, p. 22-30, hebben J. Wassink en ik betoogd dat de bestaande regeling van art. 7:24 lid 2 BW ingrijpend dient te worden herzien – op veel verdergaande wijze als wordt voorgesteld in het ter consultatie voorgelegde wetsvoorstel. Wassink en ik schreven, op p. 28, in herinnering geroepen dat de Nederlandse wetgever de implementatie van de Richtlijn productaansprakelijkheid destijds heeft aangegrepen als mogelijkheid om de contractuele aansprakelijkheid van de professionele verkoper tegenover de consument-koper te beperken, maar dat de regeling van art. 7:24 lid 2 BW in de literatuur zeer kritisch is ontvangen. Wij hebben daarbij niet alleen verwezen naar mijn Monografie Consumentenkoop (B 65b), 2019, nr. 38, maar ook naar de Monografie Koop: algemeen (B65a) 2015, nr. 43 van Wessels, en het Asser-deel over de Koop (Asser/Hijma 7-I 2019, nr. 608).

Ik citeer uit het artikel van Wassink en mij: 'Aan het artikellid ligt de gedachte ten grondslag dat de verkoper, en met name de detaillist, niet de dupe moet worden van te vergaande consumentenbescherming en dat het onredelijk zou zijn indien de verkoper volledig aansprakelijk zou zijn bij gebreken in producten die hij niet zelf heeft vervaardigd en die hij niet op ondeugdelijkheid kan controleren. De Hoge Raad heeft deze gedachtegang in een zaak tussen twee kleine professionele partijen (een agrariër die meststof had gekocht bij een detailhandelaar) verworpen, omdat deze omstandigheden naar verkeersopvattingen in de verhouding tussen koper en verkoper in beginsel voor rekening van de verkoper komen. [noot 78: Zie HR 27 april 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1338, NJ 2002/213, m.nt. J. Hijma (*Oerlemans/Driessen*).] De verkoper zal zich vervolgens maar moeten wenden tot zijn leverancier; door een herhaling van regresvorderingen op eerdere voorschakels zal de schade uiteindelijk door de fabrikant moet worden gedragen indien klachttermijnen en exonerationen daar niet aan in de weg staan.'

Waar de Hoge Raad dus voor niet-consumentenkoopovereenkomsten de tekortkoming (de non-conformiteit) naar verkeersopvatting voor rekening van de verkoper brengt, heeft de wetgever zonder overtuigende redenering hierop een uitzondering gemaakt voor de zwakste categorie kopers, de consument-koper. De wetgever heeft de bepaling van art. 7:24 lid 2 BW, zonder enige motivering of toelichting, recentelijk in art. 7:50a BW zelfs nog van overeenkomstige toepassing verklaard op de levering van digitale inhoud of digitale diensten.

In ons artikel hebben wij opgeroepen om bij de omzetting van de Richtlijn productaansprakelijkheid de gelegenheid te baat te nemen om deze merkwaardige inperking van de wanprestatievordering bij consumentenkoop in art. 7:24 lid 2 BW en bij digitale inhoud en digitale diensten in art. 7:50a BW te schrappen. Wij hebben daarbij aangegeven niet in te zien waarom de detailhandelaar die tegenover een consument staat, op dit punt meer bescherming zou verdienen dan wanneer hij tegenover een professionele koper staat. De regresmogelijkheden van artikel 7:25 BW en 6:10 BW bieden afdoende soelaas voor de verkoper en de leverancier van de

digitale inhoud of digitale dienst om regres te zoeken op de fabrikant van het gebrekkige product.

In de memorie van toelichting bij het concept-wetsvoorstel heeft de wetgever geen enkel argument aangevoerd waarom het artikellid niet gewoon moet worden geschrapt (en daarmee ook art. 7:50a BW), maar zich beperkt tot een technische aanpassing van art. 7:24 lid 2 BW. Ik geef de wetgever in overweging om op dit punt het wetsvoorstel te heroverwegen, of op zijn minst in de memorie van toelichting uiteen te zetten waarom hij daar niet voor kiest.